

העלון השבועי שלך

האורתו שלום

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך בן צבי משה
/http://www.ohrshalom.net מוצש"ק חברון – 20:28 19:25 – הד"נ חברון – info@ohrshalom.net
דומגים הם לפי שיעון קיץ

נר ה' נשמת אדם העלון לעילוי נשמת

אילגנייב סיון בת מיכאל
אליהו רבקה בת שבת
אליסי יוסף בן רחמים
בורובסקי מרדכי בן יצחק
פיזייב בת שבע בת מנחם
בורסוק פרידה בת לוי
בן דוד אוסנת בת חיים
זלצר סנדר בן ברוך
חלפון משה בן אברהם
כהן חקנזר בן אהרון
כהן נזימה בת עזרא
כרמי לאה בת מרדכי
מיטריני מזלתו בת אלברט
מיראנסקי רוזה בת יעקב
סגל מורל בן סלומון
קלוביצקי דן בן נתן
ראובן שולמית בת משה
שיפרון רות בת פרץ
שיפרין שרה בת שמואל
שפירא אליעזר בן וולף

ת.נ.צ.ב.ה

יש חדש

השיעור השבועי בפרשת
השבוע מתקיים בכל יום
חמישי בבית חב"ד בניני
400 בשעה 20:30 –
הציבור מוזמן

שיעור חדש

זוגיות ומשפחה בכל יום שני
בשעה 20:30
בבית חב"ד בניני 400

תרומות והקדשת העלון
לעילוי נשמה

ניתן לשלוח לבית המדרש
אור שלום ת.ד. 88 קרית
ארבע מיקוד 90100
חשבון בנק הדואר מספר
20033243

נאמר בפרשה "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן"
ובסיום הפרשה נאמר "אלה המצות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל
בערבות מואב על ירדן ירחו"

ואמר האדמו"ר בשם אביו רח"י זיע"א, הנה הקב"ה אמר למשה "בהוציאכם את העם
ממצרים תעבדון את ה' על ההר הזה", ואם כן בזכות קבלת התורה יצאו ממצרים, וזה מה
שאמר השי"ת "אהי"ה אשר אהי"ה, והוא מספר מ"ב, ראשי תיבות, ב"ראשית – מ"אימתי.

שמרמזים על תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעל ידם היו המ"ב מסעות כאשר פירש זקננו
קוה"ק המהרי"א את המשנה באבות הוה גולה למקום תורה, שע"י מסעיו מתגלים לו
חדושי תורה, כי בדרך מתגלה יותר חידושי תורה מאשר בבית.

וזה כנאמר כאן, אל"ה הכוונה לתורה לשמה לשם ה' ואות ה' נכתבת בג' מילואים – ה"ה
ה"א ה"י, מספר א"ל, וזה אותיות אל"ה, ועל ידי זה היו מסעי בני"ה אשר יצאו ממצרים
בזכות ב' תורות אלו בכתב ובפה, והם כנגד משה ואהרן, כי אהרן מרמז על תורה שבע"פ
"כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו" דווקא.

וזה מתקשר עם סיום הסדרה, "אלה המצות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני
ישראל" היינו כמאמר חז"ל "כי כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש הכל ניתן למשה מסיני
ונמסר למשה בסוד תורה שבע"פ בארבעים יום.

וזה מילת ב"ד – ר"ת ד"וד ב"ן י"שי שהוא סוד התורה שבע"פ "אין ישיבה בעזרה אלא
למלכי בית דוד בלבד", לשון זק"ן ויושב בישיבה, כי דוד ראשי תיבות – ד"ור ד"ור
ו"דורשיו,, והכל נכלל בדוד כל תורת חכמי דור דור עד סוף כל הדורות כולם.

והנה התורה נקראת "לקח טוב" ירמוז למי שרוצה יבוא ויקח לו, כי "נתתי" עוד בהר סיני
למשה על מנת שייתן לישראל בבחינת "ביד" שיהיו מזרזים את הגאולה על ידי דוד בן ישי,
אלא שצריך לקחת טוב בדבקות ובהתמדה ולא להיות זעיר פה וזעיר שם, אלא באופן של
"הגית בו יומם ולילה" נרמז "הגית בו" בו דווקא במתת ה' יתברך לנו ב' תורות בכתב
ובעל פה להביאנו לימות המשיח, ע"י ש"הגית" בפה מלא ירמוז לתורה שבעל פה, "יומם
ולילה" ירמוז לתורה שבכתב שננתה בארבעים יום ולילה" .

על כן כל איש הירא את השי"ת ידבק עצמו תורה שבעל פה ובעל פה, ויהיו שגורים
בפיו כל אחד כפי דרגתו, ויחיש גאולת ישראל "ביד" בן ישי משיחך במהרה בימינו אמן
ואמן.

מאורות המידות – שבועה חמורה יותר מנדר

נאמר בפרשתנו "איש כי ידור נדר לה" (ל, ג).

בנדר לא נאמר בד' אלא לד', אבל בשבועה נאמר "ובשמו תשבוע", כתב הרמב"ן דנדר הוא בעולם גבוה יותר מן השבועה, ולכן הנדר חל על דבר מצוה והשבועה אינה חלה על דבר מצוה, עיין שם. והנה לפי זה היה צריך להיות עונש העובר על הנדר יותר גדול מהעובר על השבועה, ועם כל זה מצינו בש"ס (גיטין לה.) לגבי אלמנה דנמנע מלהשביעה לפי שעונש השבועה גדול יותר מהעונש של הנדר.

אבל הענין מובן על פי מה שמבואר בכתבי האריז"ל איך שבתורה הקדושה נכלל פרד"ס ר"ת פשט, רמז, דרוש, סוד. וכמו כן יש ד' עולמות; עשיה, יצירה, בריאה ואצילות. וכמו כן יש ד' בחינות בכל מצוה, מעשה, דיבור, כונה, ומחשבה, והנה על ידי לימוד התורה הקדושה על ידי פשט, וכן בעשיית המצוה על ידי מעשה ממש או מתקנים את עולם העשיה, ועל ידי לימוד הרמז ודיבור המצוה או מתקנים את עולם היצירה, ועל ידי לימוד הדרוש וכוונת המצוה מתקנים את עולם הבריאה, ועל ידי לימוד הסוד ומחשבת כוונת המצוה מתקנים את עולם האצילות. והנה ידוע שכל הנהגת העולם הוא על ידי מידת "מלכות" שהיא עולם העשיה, ולכן צריך האדם לקיים המצוות על ידי עשייה ממש, ואינו די במחשבה כוונה ודיבור בלבד, והנה הלומד התורה על ידי רמז דרוש סוד ואינו לומד הפשט, הרי זה כאילו קיים המצוות על ידי דיבור כונה ומחשבה, ולא על ידי מעשה, שבודאי לא קיים המצוה כלל, מה שאין כן, כשמקיים את המצוה על ידי מעשה אף שלא כיון בהם הכוונה, אף שבודאי לא חשובה כל כך כמו המקיים במעשה וכוונה ובמחשבה, אבל על כל פנים בדיעבד יצא.

נמצא שעיקר קיום המצוה תלוי במעשה, וכמו כן עיקר לימוד התורה הקדושה הוא על ידי הפשט, וטעם הדבר הוא, משום שהמעשה והפשט הוא כנגד עולם העשיה היותר נמוך, הנה האדם המתקן תיקון הצריך בזה העולם התחתון, ממילא יתהוו כל התיקונים מעצמם גם בעולמות היותר גבוהים, מה שאין כן להיפך. ולכן כיון דנדר הוא בעולם הבריאה שהוא כנגד כוונת המצוה, והשבועה הוא בעולם העשיה שהוא כנגד מעשה המצוה, הנה בודאי הפוגם במעשה המצוה דהיינו שלא עשה מעשה המצוה כתיקונו בודאי פגמו יותר גדול מאילו לא כיוון את הכוונה כהוגן, ולכן השבועה כיון שהוא בעולם הנמוך שהוא עולם העשיה, ענשו גדול יותר.

מאוצר הברכה

"ויכתב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה"
מוצאייהם מלא דמלא, ואו יוד, ודע כי יש באורות
העליונים כל המ"ב מסעות כידוע מ"ב שמות ואורות וכל
שבירות הכלים משם מ"ב אבגית"ץ, וחבריו כידוע.
וכשתקנו והעלו איזה ניצוץ ותיקנו איזה דבר השייך
לאות זה, כגון רעמסס על שם ביטול הרע והמסה כהמס
דונג מפני אש, וכשכילו וביטלו את הרע בכח אלף של
אבגית"ץ אלופו של עולם, כשידע האדם שאלופו של
עולם ממש בכל תנועה ויקבל בשמחה, אז יתפרדו כל
פועלי און..... "ה"ה ר"ה".

מאורות היכל הברכה

"וישב בה עד מות הכהן הגדול"
כי לאו דווקא גדל אלא אפילו עבר, אפילו לא נמשח
בשמן הטוב מחזיר את הרוצח, כי האי חסד עייללקדש
הקדשים בכל הברכות.
ומתקן הנשמות העומדת שם בערי מקלט שקלטה אותם
הנוקבא, ולא תפיל אותן לעולם, וכיוון שמת כבר תיקון
כל השייכים לשורש נשמתו ונתקן הכל, אמן כן יהי רצון.
[ה"ה רכ"א]

חידה בשרונית

- א. מדוע אמר ה' למשה לומר לבני ישראל את גבולות ארץ ישראל?
- ב. מדוע על הרוצח לשבת בערי מקלט עד מות הכהן הגדול?
- ג. מדוע נאמר "חמשת מלכי מדין" אחרי שהזכרו שמותיהם?
- ד. על מי נאמר הפסוק "שניך כעדר הרחלים" וגו'?

בפרשתינו בפסוק "ומקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן" (לב, א). מבאר המדרש (במ"ר כב, ח) על הפסוק (תהלים עה, ז) "כי לא ממוצא ממערב ולא ממדבר הרים כי אלקים שופט זה ישפיל זה ירים" - שלא ממה שאדם הולך ממזרח למערב וממה שפורש לימים ולמדבריות לעסוק בסחורה לא מזה נתרום ונעשה עשיר אלא אלקים שופט זה ישפיל זה ירים שהקב"ה עושה סולמות מוריד לזה ומעשיר לזה, ודורש עוד במדרש למה נקרא שמם 'זוזים' שזזים מזה לזה, למה נקרא שמם 'נכסים' שנתכסים מזה ונכנסים לזה.

בספר "זהב שבא" למהרש"ג כותב שמוכח מזה שעשירות שיש לאחד נחסר לחבירו ונמצא שלכללות העולם אין רווח בעשירות של אחד מהם, כי אף שנעשה אדם עשיר בכל זאת הלא גם מתחילה היה השפע הלזו בעולם רק שהיה אצל אחר ואין העולם מרוויח רק לו לעצמו יש ריווח.

ומסביר זאת על פי מה שמובא במשנה (פ"א דר"ה, דף טז): בארבעה פרקים העולם נידון, בפסח נידונין על התבואה בעצרת על פירות האילן בראש השנה כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון וכו'. והקשה בפירוש "תוספות יום טוב" מכיון שהאדם נידון בראש השנה, אם כן מסתמא על כל הדברים דנין אותו אז, היינו גם אם יהיה לו בזה עשירות על ידי נכסיו שיגדלו לו בשדותיו תבואות הרבה ועל אילנותיו פירות הרבה, ואם כן איך אפשר לומר שבפסח ידונו על התבואה ובעצרת על פירות האילן, ותיירץ דבפסח נידונים על התבואה בכלל העולם וכן בעצרת נידונים על כל העולם לענין פירות ובראש השנה מייחדין לכל אחד חלקו.

אם כן כיון שבראש השנה מייחדים חלק רק ממה שכבר ניתן להעולם, אם כן מובן ממילא שמה שנותנים לאחד בהכרח נחסר לשני - ובספר פרי העץ מביא בשם החתם סופר ז"ל לפרש את מה שאמרו חכמינו ז"ל לגבי אלישע (מלכים ב ד, ו) ופך השמן דמילאה כל הכלים ולבסוף אמרה אין עוד כלי ויעמוד השמן ואמרו חכמינו ז"ל (ב"ר ל"ה, ג) שהכוונה על העמדת השער שנתייקר השמן, וביאר החתם סופר הטעם משום דאלישע המשיך אליה את השמן מן השמן של בני העיר וכל מה שנתרבה אצלה השמן נחסר לבני העיר, אם כן כיון דהיה בעיר מעט שמן ממילא עלה השער עכ"ד ודפח"ח. אמנם כל זה הוא רק אם ההשפעה אינה באה בשכר איזה מצוה, אמנם אם השפעה באה בשכר מצוה אזי בא מן השמים השפעה חדשה שלא נחסרה לשום דבר. וזהו שנאמר בפסוק "ברכת ד' היא תעשיר ולא תוסיף עצב עמה" (משלי י, כב). פירושו שלא יגיע מן הברכה הזו לשום אדם עצב וצער. יען כי הוא ברכת ה'.

מעשה רבותינו מקאמאראנא

רבי אלכסנדר סענדר מקאמאראנא זצוק"ל

רבנו הגאון הקדוש איש אלקי מורנו הרב אלכסנדר סענדר, היה בנו השלישי של הרה"ק מהרי"א מכפר סאפרין, אחד מחמשה ארזי הלבנון אשר מכונים "במסלה".

מלבד עוצם קדושתו היה מפורסם בגאונותו וחריפותו, כאשר נראה בספריו כמה חילוקים, בעומק הפלפול ואסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, מורנו הרה"ג המפורסם משה טייטלבוים בהסכמתו על ספר "עשירית האיפה" של בנו מהרי"א מזכיר את רבנו בשם "הצדיק הגאון הספון שם חלקת מחוקק ספון".

בהקדמת ספר רבנו "זכרון דברים" שכתב בנו הרה"ק מהרי"א זיע"א, מספר הרבה מגדולת אביו ומסדר לימוד רבנו, וכן ב"מגילת סתרים" שכתב בנו.

בתחילה היה רבנו אב"ד בזידיטשוב, אח"כ כיהן כרב בעיירה ז'וראבנו ומשם נקרא לכהן פאר כרבה של קאמאראנא, שם הראה את גדולתו בתורה בנגלה ובנסתר, שם התבלטה גם הנהגתו והתנהגותו שאינו חת מפני תקיפים ואפילו הם מנותני לחמו.

"ביום שיזועו שומרי הבית" (קהלת יב): אלו הם שלשה בתי דין, שהיו מלמדים תורה בלשכת הגזית, "והתעוותו אנשי החיל", אלו הם סנהדרי גדולה וסנהדרי קטנה, "ובטלו הטוחנות", אלו הם כהנים ולויים וכל המשמרות שהיו נמצאים בירושלים. "וחשכו הרואות בארובות": אלו הם הנביאים והצופים שהיו רואים בנבואה וברוח הקודש. "וסגרו דלתים בשוק", היינו שבני אדם צועקים בתפילה לגאולה, ואין מי שיענה אותם. כי כל שערי התפלה ננעלו, מיום שנחרב בית המקדש ונתבטלה עבודת בית אלקינו. "בשפל קול הטחנה": אלו הם כותשי קטורת, שהיו נותנים קול בכל יום בכתשה שלו. פירוש אחר. קול הטחנה, היינו הקול של השכינה, הצועקת בכל יום, "שובו בנים שובבים". ואין מי שיביט בה. "וישחו כל בנות שיר": אלו הם הלויים העולים בדוכן בכל יום ומנגנים נגון של שיר. "כלי", שאומר, "כל בנות השיר". הוא לרבות מלאכי עליון למעלה, שהיו מתחלקים למשמרות למעלה, כנגד המשמרות האלו שלמטה. ואם שחו אלו שלמטה, כביכול, אף אלו שלמעלה שחו. "גם מגבוה ייראו", שייראו מפני הקליפות המחריבות את בית המקדש. ואע"פ שמגבוה, הם קטנים. כלומר אע"פ שהם קטני ערך כלפי הגבוהים עכ"ז ייראו.

"שחו אינון בנות" וכו': ומפרש, שחו בנות השיר האלו, שהם הלויים כנ"ל. כי שמונים אלף לויים היו ידיהם קשורים לאחוריהם שהולכו אותם לבבל. כשהגיעו לנהרות בבל, היו תולים כנורותיהם על האילנות אשר שם, היו מבקשים מהם שינגנו. ואמרו, "איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר". היו נושכים את בוהנות ידיהם בשיניהם וכתרו אותם, ולא יכלו לנגן. והבבלים עמדו והרגו אותם. "וחתחתים בדרך": כי היו הולכים לגלות, וריחים על צואריהם ומדוחק המשא שהיה קשה היו נופלות אצבעותיהם בדרך. וירמיהו היה לוקט אותם בבגדו ומנשק אותם, ובכה עליהם. והיה אומר להם, בני, וכי לא אמרתי לכם "תנו לה' אלוהיכם כבוד בטרם יחשיך" וגו'. ועל זה כתוב, "על ההרים אשא בכי ונהי ועל נאות מדבר" וגו'.

"וינאץ השקד": כי מיום שהאילן הזה, דהיינו השקד, מתחיל לציץ עלים עד שעושה פירות, הם עשרים ואחד יום, כך מ"ז בתמוז, שנשברה החומה, עד ט' באב, שנחרב בית המקדש יש ביניהם כ"א יום. ז"ש, "מקל שקד אני רואה". שהדין בא עליהם במהירות כמו אילן שקד הממהר להוציא פירות.

"ויסתבל החגב": היינו שניתן משא על כתפיהם של זרע דוד. כי "ויסתבל", הוא סבל ומשא. "חגב" הוא זרע דוד. על שם "דוד הוא הקטן". כי חגב נשאל על קטנות כמו "ונהי בעינינו כחגבים" (במדבר יג). "ותפר האביונה" היינו שנתבטלה עבודת בית אלוהינו. כי בית המקדש הוא סוד המלכות, הנקראת עניה ואביונה. "כי הולך האדם לבית עולמו", זה הוא הכבוד, דהיינו המלכות, שה"ס פני אדם. שנסתלק למעלה, ואנשים צועקים בתפלה, ואין מי שיביט בהם.

מאורות הסיפור החסידי – החולה והפילין חלק ב

תקציר: בנו של ר' אברהם אהרן מנקי הדעת שבירושלים חלה במחלת טיפוס הבהרות המסוכנת והיה קרוב למיתה, דוקטור וולנשטיין התחיל לחיין את המשפחה לגרוע מכל, ואמר "רק הקדוש ברוך הוא יכול לעזור: לרופאים ולרפואות אין מה להועיל במצב זה מאומה" - פרך ידיו ביואש.

כשעזב הדוקטור וולנשטיין את הבית, כשפניו מביעות דאגה על האסון המתרגש ובא על המשפחה המדוכדכת, התארגנו כל נשי המשפחה, ובזעקות שבר ובכי עלו לבית הכנסת פרושים שבשכונת בתי אונגרין, ופרצו הישיר אל ארון הקדוש; פתחו את דלתותיו והרעישו שמים וארץ בבכיותיהן וזעקותיהן. הן התחננו על נפש השתיל הרך, שזה עתה התחיל לגדול ולהקים משפחה, ועדיין לא יצאה שנה מחופתו וטובה מימיו לא ראה, וכבר מיועד הוא להמסר לפתים של ר' שמואל זאויל (ראש החברה קדישא). ובעוד הנשים "מרעישות עולמות" בפני ארון הקודש הפתוח, והאב השבור והמיואש, מוסיף להרטיב את התהלים בדמעותיו, התנער לפתע החולה, התרומם קמעה, וכחזה בהקיש פנה אל אביו ואמר: אבא - הלא התפילין שלי פסולים, למה אינך מתקנם?... עם גמר דבריו שנשמעו כקול מאוב, נפל בחזרה עם ראש שמוט על הכר, ושקע בתרדמה של עילפון. האב הנדהם ענה לעומתו בכי ובדהימה: "מיין קינד, מיין טייערער קינד - אתקן לך את התפילין, רק שתזכה עוד לעונדם פאר על ראשך הטהור".

עוד באותו יום פתחו את הבתים של התפילין ובדקו שורה אחר שורה, עד שמצאו שבפרשיות "של יד" קפץ הדיו מה"ואר" בפסוק שב"למען ירבו ימכם"... ויהי הדבר לפלא.

אחד מהמשפחה יצא בהול ודחוף אל הסופר רבי אשר אונגר שבעיר העתיקה, והביא ממנו פרשיות חדשות שנבדקו היטב על ידי אביו של החולה בבדיקה מדוקדקת וקפדנית, ומשנמצאו כשרות הוכנסו לבתים של התפילין ונסגרו בחזרה בגידים כדת וכדין. באותו רגע שנתפרו התפילין ונסגרו היטב, פתח לפתע החולה את עיניו ונתן מבט תמוה ותוהה באביו, כאומר: מה כל ההמולה הזאת?... אגלי זיעה גדולים בצבצו ממצחו של החולה, וגוון פניו הפכו מאדמומת לווהטת לחיוורון שבחולשה - ומד החום התחיל להראות נטיה כלפי מטה.

ולא עברו ימים מרובים והאברך ר' שמעון שב לאיתנו, וזכה לקשור את תפיליו החדשים על ידו ולענדם על ראשו - ברוך המחיה מתים והרופא חולים ומפליא לעשות. * * * סוף * * *